

Oikealle uralle!

OPINTO-OPAS 2007–2008

Lahden ammattikorkeakoulu
Sosiaali- ja terveysalan laitos

Sosiaali- ja terveysalan erikoistumisopinnot
AKUUTTI- JA PERIOPERATIIVINEN HOITOTYÖ

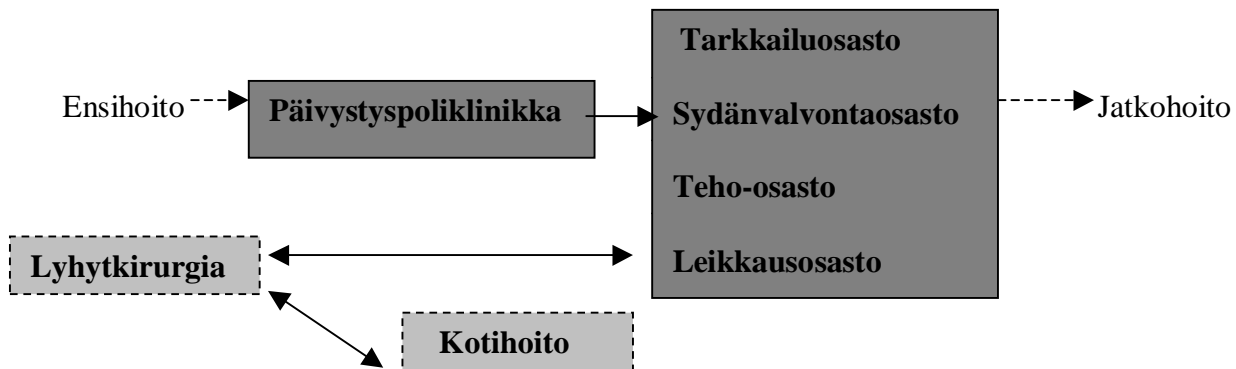
ERIKOISTUMISOPINNOT 30 op

AKUUTTI- JA PERIOPERATIIVINEN HOITOTYÖ

Akuutin ja perioperatiivisen hoitotyön erikoistumisopinnot kohdentuvat sairaanhoitajan ammattialan erikoisosaamiseen.

Erikoistumisopintojen tavoitteena on antaa valmiuksia akuutti- tai perioperatiivisen hoitotyön tiedon ja taidon jatkuvaan päivittämiseen. Sen tavoitteena on parantaa opiskelijan valmiuksia toteuttaa laadukasta hoitotyötä. Tavoitteena on, että opiskelija kehitty kollegiaalisuudessa, tiimityössä ja moniammatillisessa toiminnassa vastatessaan asiakkaan tarpeisiin. Tavoitteena on, että opiskelija oppii näkemään työnsä oppimisympäristönä ja saa valmiuksia jatkuvaan oppimiseen ja kehittymiseen. Koulutuksen tavoitteena on antaa opiskelijalle valmiuksia erilaisten hoitotyön kehittämishankkeiden toteuttamiseen sekä työyksiköissä että yksiköiden välillä.

Akuuttihoitotyöhön syventyminen erikoistumisopinnoissa kohdentuu tässä opetussuunnitelmassa päivystyspoliklinikalla, tarkkailuosastolla, sydänvalvonnassa ja teho-osastolla toteutettavaan hoitotyöhön. Perioperatiiviseen hoitotyöhön syventyminen kohdentuu tässä opetussuunnitelmassa leikkausosastolla toteutettavaan hoitotyöhön. Tämä sisältää anestesia-, instrumentti- ja heräämöhoidotyön. Kuviossa 1 on havainnollistettu akuutti- ja perioperatiivisen hoitotyön hoitoketjua ja tämän opetussuunnitelman syventymisaluetta (tummennetut alueet).

Kuvio 1. Akuutti- ja perioperatiivisen hoitotyön hoitoketju ja opetussuunnitelman syventymisaluet

OPETUKSEN LÄHTÖKOHDAT

Opetussuunnitelman peruslähtökohtana on aikuisen oppijan itseohjautuvuuden tukeminen omassa oppimisessaan. Aikuinen oppijana omaa kokemuksia, joita hyödynnetään ryhmässä. Oppimisessa keskeistä on reflektiivisyys ja itsearviointi, oman tietotaidon ja oppimistarpeiden tunnistaminen sekä tietovarannon rakentaminen. Koska oppimisalueen luonteeseen kuuluu eksaktin tiedon ja taidon oppiminen, tietyiltä osin oppimisen tarpeet ja arviointimenetelmät ovat ennalta asetettuja.

Erikoistumisopinnot ovat ammattikorkeakoulututkinnon jälkeistä opetusta. Opiskelijoilla tulee olla tietyt valmiuden kielissä, tietoteknologiassa, tiedonhankinnassa ja tutkitun tiedon käytössä. Opiskelija laatii oman henkilökohtaisen oppimissuunnitelmansa.

OPETUSJÄRJESTELYT

Erikoistumisopinnot toteutetaan ilta-monimuoto –opintoina. Myös lauantapäivä voi olla lähiopetusta. Harjoittelun osalta opiskelu on kokopäivätoimista.

ERIKOISTUMISOPINTOJEN SISÄLTÖ

30op

Hoitotyön erikoistumisopintojen rakenne

Opinnot	30
AMMATILLINEN OSAAMINEN 15 OP	15
08ASIA05 Asiantuntijuudessa kehittyminen	2
08AKPE05 Akuutti- ja perioperatiivinen hoitotyö	8
08ANTEHO05 Anestesiologia ja teholääketiede ja lääketieteen muut opinnot	3
08HOIAMM05 Hoitotyön ammatillisen toiminnan ulottuvuuksia	2
HARJOITTELU 9 OP	9
08HAR-AKPE05 Harjoittelu	9
ERIKOISTUMISTYÖ 6 OP	6
08OMAN05 Oman työn kehittäminen	1
08KEHITT05 Kehittämishankkeen toteuttaminen ja raportointi	5
ERIKOISTUMISOPINNOT YHTEENSÄ 30 OP	30

AMMATILLINEN OSAAMINEN 15 OP

08ASIA05 ASIANTUNTIJUUDESSA KEHITTYMINEN 2 OP

Tavoitteet ja sisältö

Opiskelija syventää itsearviointin ja tiedonhankinnan taitojaan. Hän tiedostaa omat vahvuutensa ja oppimisen tarpeensa sekä osaa asettaa oppimiselle tavoitteita arvioiden. Opiskelija harjaantuu omassa työssään tarvittavan tiedon kriittisessä tarkastelussa ja soveltamisessa. Hän kehittää kollegiaalisia valmiuksiaan ja on oman oppimisensa subjekti, mikä näkyy hänen oppimistoiminnassaan. Opiskelija vahvistaa sairaanhoitajuuttaan asiantuntijuuden kehittymisen myötä.

Suoritustapa ja arviointi

HOPS

Portfolio

Tiedonhankinnan näyttökoe

Lähiopetus

Tuutorointi

Arviointi osallistunut / hyväksytty / hylätty

Opiskelumateriaali

Kilpinen B., Salmio K., Vainio L. ja Vanne A. (toim.) 1995. Itsearviointin teoriaa ja käytäntöä. Opetushallitus.

Leppilampi A. ja Piekkari U. 1999. Opitaan yhdessä. Aikuiskoulutusta yhteistoiminnallisesti.

Pollari, Kankaanranta ja Linnakylä (toim.) 1996. Portfolion monet mahdollisuudet. Kasvatustieteiden tutkimuslaitos, Jyväskylän yliopisto. Kopi-Jyvä Oy. Soveltuvin osin.

Saranto K ja Korpela M. (toim.) 1999. Tietotekniikka ja tiedonhallinta sosiaali- ja terveydenhuollossa. WSOY. Porvoo.

Taube K. 1998. Portfolio: oppimisen suunnittelu ja arviointi. Tietosanoma. Helsinki.

08AKPE05 AKUUTTI- JA PERIOPERATIIVINEN HOITOTYÖ 8 OP

Tavoitteet ja sisältö

Opiskelija syventää hoitotieteellistä ja lääketieteellistä tietoaan ja taitoaan valitsemallaan erityisosaamisalueellaan.

Opiskelija tunnistaa omat vahvuutensa ja kehittämistarpeensa hoitotyön ydinosaamisalueellaan. Hän osoittaa hallitsevansa työssään tarvittavat tiedot ja taidot. Opiskelija lisää valmiuksiaan kohdata erityisongelmista kärsiviä potilaita.

Näissä tilanteissa hän kykenee ottamaan huomioon oman, potilaiden ja työyhteisönsä jäsenten turvallisuuden.

Oppiminen sisältää

-hoitotyön ydinosaaminen: eri ikäisten potilaiden kohtaaminen ja kokonaishoidon toteutuminen

erilaisissa sairaustilanteissa
 -mielenterveysongelmaisen, väkivaltaisen ja päihteiden alaisena olevan asiakkaan kohtaaminen
 -katastrofit ja niiden jälkihoito
 -perhehoitotyö
 -ravitseminen, nestetasapaino
 -potilaan hoitoympäristö ja hoitoteknologia
 -taidot: ensiapu, tehoelvytys ja yksilölliset syventymisalueella vaadittavat taidot

Suoritustapa ja arviointi

Asiantuntijaluennot
 Harjoitukset
 Case-harjoittelu
 Verkkotyöskentely
 Kirjallisuuteen perehtyminen
 Etätehtävät
 Yksilö- ja ryhmätentit
 Arviointi T1-K5

Kirjallisuus

Alaspää A., Kuisma M., Rekola L. ja Sillanpää K. (toim.) 2003. Ensihoidon käsikirja.2003. Hygieia- sarja. Tammi. Gummerus Kirjapaino Oy. Jyväskylä.

Anestesia- ja tehosairaanhoidajan käsikirja. 1996. Suomen Anestesia- ja tehosairaanhoidajat ry. WSOY.

Blomster M., Mäkelä M., Ritmala-Castren M., Säämänen J. ja Varjus S.-L. 2001. Tehohoito. Hygieia-sarja. Tammi. Helsinki.

Castrén M, Kurolo J, Lund V, Silfvast T (toim.) 2004. Ensihoito-opas. Duodecim

Dorsch J. A. 1998. Understanding Anesthesia Equipment. 4th ed.. Lippincott.

Heikkilä J, Huikuri H, Luomanmäki K, Nieminen MS ja Peuhkurinen K (toim.) 2000. Kardiologia. 1. painos. Duodecim. soveltuvin osin

Heikkilä J ja Mäkijärvi M (toim.) 2003. EKG. 1. painos. Duodecim.

Hietanen K., Pitkänen M-R. ja Vilmi S. 1995. Hoitotyön päivystyspoliklinikalla. Hygieia-sarja. Kirjayhtymä. Helsinki.

Hudak C. M., Callo B. M. ja Morton P. G. 1997. Critical Care Nursing. A Holistic Approach, Hardbound. 7th ed. Lippincott.

Iivanainen A., Jauhiainen M. ja Pikkarainen P. 2001. Hoitamisen taito. Hygieia-sarja. Tammi. Otavan kirjapaino Oy. Keuruu.

Kinnula V, Tukiainen P ja Laitinen LA (toim.) 2000. Keuhkosairaudet. 2. painos. Duodecim.

Korte R, Rajamäki A, Lukkari L ja Kallio A 1996. Perioperatiivinen hoito. WSOY. Porvoo.

Korte R, Rajamäki A ja Lukkari 1997. Perioperatiiviset hoitoselosteet. WSOY. Porvoo.

Lumio J. 1999. Infektiot teho-osastolla. Kirjassa Infektioiden torjunta sairaalassa. Suomen Kuntaliitto. 511-522.

Luomanmäki K, Elonen E ja Vuoristo (toim.) 2005. Meilahden akuuttihoito-opas. Duodecim. soveltuvin osin

Mustajärvi M, Maanselkä S, Alila A ja Rasimus M (toim.) 2003. Sairaanhoidajan käsikirja. 2. painos. Duodecim.

Niestedt W, Hänninen O, Arstila A ja Björkqvist E 2002. Ihmisen fysiologia ja anatomia. WSOY. Juva.

Phalen T (2001) EKG ja akuutti sydäninfarkti. WSOY. Helsinki.

Paunonen M. ja Vehviläinen-Julkunen K. (toim.) 1999. Perhehoitotyössä. Teoria, tutkimus ja käytäntö. WSOY. soveltuvin osin

Pentti M, Helenius J ja Koskonen S (toim.) 2003. Välinehuollon käsikirja. 1. painos. Duodecim.

Rasku T., Sopanen P. ja Toivola T. 1999. Hoitoa ympäri vuorokauden. Ensi- ja polikliininen hoito. WSOY. Porvoo.

Rautava-Nurmi H., Saarelainen E., Sjövall S., Vuorisalo S. ja Westergård A. 2000. Neste- ja ravitsemushoito. WSOY. WS Bookwell Oy. Porvoo.

Roberts PJ, Alhava E, Höckerstedt K, Kivilaakso K(toim.) 2004. Kirurgia. Duodecim.

Rokkanen P et al. 2000. Ortopedia: käytännön ortopediaa 2. 2. painos. Kandidaattitutkimus. Helsinki. soveltuvin osin

Rosenberg P, Alahuhta S, Hendolin H, Jalonen J ja Yli-Hankala A (toim.) 2002. Anestesiaopas. 2. painos. Duodecim.

Rosenberg P, Alahuhta S, Kanto J ja Takala J (toim.)1999. Anestesiologia ja tehohoito. Duodecim. Gummerus kirjapaino Oy. Jyväskylä. soveltuvin osin.

Sahi T, Castrén M, Helistö N ja Kämäräinen (toim.) 2002. Ensiapuopas. 1. painos. Duodecim.

Salmenterä R., Tuli S. ja Virta M. (toim.) 2002. Neurologisen ja neurokirurgisen potilaan hoitotyö. Hygieia-sarja. Tammi. Tammer Paino Oy. Tampere.

Sora T, Larkio M, Manninen-Kauppinen E ja Vierula S (toim.) 2000. Akuuttisairaanhoidon opas. 3. painos. Duodecim. Säämänen J (1998) Sydäninfarktipotilaan hoito sydänvalvonta- ja teho-osastolla. Hygieia-sarja. Kirjayhtymä. Helsinki. Takkunen O, Ala-Kokko T, Perttilä J ja Ruokonen E (toim.) 2002. Tehohoito-opas. 1. painos. Duodecim. soveltuvin osin
Vainio A 2004. Kivunhallinta. Duodecim.

08ANTEHO05 ANESTESIOLOGIA JA TEHOLÄÄKETIEDE SEKÄ LÄÄKETIETEEN MUUT OPINNOT 3 OP

Tavoitteet ja sisältö

Opiskelija perehtyy ja syventää tietojaan anatomian ja fysiologian, anestesiologian ja teholääketieteen sekä akuutti- ja perioperatiivisen hoitotyön keskeisissä lääketieteen osa-alueissa.

-peruselintoimintojen tunteminen ja niiden hoitaminen

-nestehoito

-kivunhoito

-erilaiset anestesiati

-kardiologia

-ortopedia ja traumatologia

-thorax- ja verisuonikirurgia

-gynekologia

-gastroenterologia

-urologia

-pediatria

Suoritustapa ja arviointi

Osallistuminen lähiopetukseen

Luentopäiväkirja

Anatomian ja fysiologian alkutentti

Tentti

Arviointi hyväksyty/hylätty

Lähteet

ks. edellisen opintojakson lähteet

08HOIAMM05 HOITOTYÖN AMMATILLISEN TOIMINNAN ULOTTUVUUKSIA 2 OP

Tavoitteet ja sisältö

Opiskelija tunnistaa ja syventää hoitotyön asiantuntijuuteen vaikuttavia kehystekijöitä. Hän pohtii akuutin hoitotyön lähtökohтия ja perusteita. Hän on tietoinen hoitotyön johtamisen merkityksestä omassa toiminnassaan sekä syventää omaa tietouttaan ammatinsa tuomasta vallasta ja vastuusta potilaan hoitamisessa ja kirjaamisessa. Opiskelija pohtii päätöksenteon perusteita ja niiden vaikutusta potilaan hoidossa. Hän on tietoinen terveyspolitiikan suunnasta ja todellisuudesta sekä yhteiskunnassa tapahtuvista muutoksista. Hän tuntee terveyspoliittiset vaikutusmahdollisuudet ja kehittää kykyään vastata niissä tapahtuviin muutoksiin.

*Akuuttihoitotyön perusteet ja tehtävä

*Hoitotyön johtaminen

*Lainsäädäntö ja eettisyys

*Päätöksenteko

*Terveydenhuollon tulevaisuuden haasteet: terveydenhuollon asiakkaan muuttuva profiili ja terveydenhuollon rakenteelliset muutokset

Suoritustapa ja arviointi

Asiantuntijaluennot

Verkko-opiskelu

Oppimistehtävät

Arviointi Suoritettu

Opiskelumateriaali

Paterson J. G. ja Zderad L. T. 1988. Humanistic Nursing. National League for Nursing. New York.

Fry S. T. 1996. Etiikka hoitotyössä. Eettisen päätöksenteon opas. Suomen sairaanhoitajaliitto ry. Tammer-Paino. Tampere.

Benner P., Tanner C.A. & Chesla C.A. 1999. Asiantuntijuus hoitotyössä. Hoitotyö, päättelykyky ja etiikka. Wsoy. Juva. Seuraavat säädökset: Laki terveydenhuollon ammattihenkilöistä (28.6.1994/564, So 717), Laki potilaan asemasta ja oikeuksista (17.8.1992/785, So 422), Erikoissairaanhoitolaki (1.12.1989/1062, So 407), Mielenterveyslaki (14.12.1990/1116, So 409)

- Vohlonen I. 1998. Suomalainen terveystalitiikka. Tammer-Paino Oy. Tampere. Luvut 1, 2, 3, 5, 6 ja 7.
- Henry B., Arndt C., Di Vincenti M. & Marriner-Tomey A.(Ed.). 1989. Dimensions of Nursing Administration. Blackwell Scientific Publications. Boston. Soveltuvien osin.
- Salo S. & Leisti S. (toim.) Muutos ja johtajuus. Näkökulmia terveydenhuollon murrokseen. Suomen kuntaliitto. Soveltuvien osin.
- Terveyttä ja hyvinvointia näyttöön perustuvalla hoitotyöllä. Sosiaali- ja terveysministeriön julkaisuja 2003:18.

HARJOITTELU 9 OP

08HAR-AKPE HARJOITTELU

Tavoitteet ja sisältö

Opiskelija syventää tietotaitoaan niin, että hän kykynsä tehdä päätöksiä ja toimia itsenäisesti sairaanhoitajana kehittyy valitsemallaan syventymisalueella. Opiskelija perehtyy harjoitteluyksikön kehittämistyöhön ja saa ideoita oman kehittämistehtävänsä toteuttamiseen. Opiskelija yhdistää teoreettista ja käytännöllistä tietoa, toimimalla aktiivisena tiedohakijana harjoittelunsa aikana soveltaen sitä kliinisissä tilanteissa.

-harjoittelu valitussa yksikössä

Suoritustapa ja arviointi

Ohjattu harjoittelu

Kirjallinen tehtävä

Aktiivinen perehtyminen erilaisiin tietolähteisiin

Arviointi hyväksytty / hylätty

ERIKOISTUMISTYÖ 6 OP

08OMAN05 OMAN TYÖN KEHITTÄMINEN 1 OP

Tavoitteet ja sisältö

Opiskelija syventää omia valmiuksiaan hoitotyön kehittämisessä. Hän saa valmiuksia projektien johtamiseen, toteuttamiseen ja arvioimiseen. Hän ymmärtää näyttöön perustuvan hoitotyön merkityksen ja osaa soveltaa sitä kehittämistoinnissaan. Opiskelija saa tiedolliset ja taidolliset valmiudet toteuttaa erikoistumistyö.

Suoritustapa ja arviointi

Luennot

Arviointi hyväksytty / hylätty

Opiskelumateriaali

Mäkisalo M. 2003. Yhdessä onnistumme: opas työyhteisön kehittämiseen ja hyvinvointiin. Tammi. Helsinki

Engeström Y. 1995. Kehittävä työntutkimus: perusteita, tuloksia ja haasteita. Painatuskeskus. Helsinki.

Ruohotie P. 1996. Oppimalla osaamiseen ja menestykseen. Business Edita. Helsinki.

08KEHITT05 KEHITTÄMISHANKKEEN TOTEUTTAMINEN JA RAPORTOINTI 5 OP

Tavoitteet ja sisältö

Opiskelija toteuttaa ja arvioi työelämää hyödyntävän kehittämishankkeen valitsemastaan aiheesta. Opiskelija osaa rajata opintojen laajuuteen nähden riittävän kehittämiskokonaisuuden, josta on hyötyä käytännön hoitotyölle. Opiskelija kehittää omia valmiuksiaan kirjallisella tai muulla tavalla tuotetuilla hankkeilla.

Suoritustapa ja arviointi

Kehittämishankkeen suunnittelu ja toteuttaminen

Kehittämishankkeen raportointi ja arviointi

Arviointi T1-K5